

Foreningen for produktionsskoler
& produktionshøjskoler

Integrationsprojekt for nydanskere på produktionsskolerne

Baggrund og overvejelser vedr. projektet.

Det følgende forslag til integrationsprojekt for nydanskere på produktionsskolerne er primært tænkt som et tilbud til produktionsskoler, som har indskrevet relativt mange unge nydanskere eller efterkommere af indvandrere.

En række af disse skoler udtrykker et stort behov for ekstra assistance til en mere massiv og målrettet indsats over for disse grupper af unge, selvom man også udtrykker betænkeligheder ved en egentlig forskelsbehandling i forhold til de unge etniske danskere, som også kan have et stort behov for en ekstra indsats.

I et indledende møde omkring produktionsskolernes integrationsindsats, som FPP havde i foråret 2004 med en gruppe af disse produktionsskoler, drøftede man mulige indgangsvinkler til og elementer i et paraplyprojekt, der kan rumme de mange forskellige facetter og problemstillinger, som integration af nydanskere på de forskellige produktionsskoler giver, idet man samtidig har forsøgt at afdække, hvad der reelt foregår omkring dette på produktionsskolerne, og hvilke nye initiativer der kunne tænkes iværksat.

De i mødet deltagende skoler havde mellem 10 og 50 % nydanskere som elever. Særligt Københavns Produktionsskole skiller sig ud som den skole, der har flest nydanskere. En afgørende faktor er, at netop skolen geografisk ligger forankret i et bydelsområde (Nordvestkvarteret i København) med mange nydanskere. Modsat f.eks. Odense Produktionshøjskole, som ikke har en særlig stor andel i forhold til potentialet i Odense, idet skolen åbenbart for langt væk fra eksempelvis Vollsmose-kvarteret til at kunne trække mange elever herfra.

Skolernes erfaringer er meget blandede med hensyn til, hvordan der opnås en vellykket integration. Dele af målgruppen synes meget belastet af kriminalitet og er nærmest tvangshenvist til produktionsskolen uden at have interesse herfor. Denne gruppe udgør en voksende andel på skolerne, og nogle skoler har erfaring med, at en sådan gruppe kan spolere et skolemiljø fuldstændig, hvis de bliver for mange.

Omvendt har alle skoler også rigtig gode erfaringer med vellykkede forløb. Flere udtrykte, at der er en gruppe nydanskere, som fungerer fint på skolerne, men som ofte strandede i det videre uddannelsessystem – bl.a. på grund af praktikpladsmangel.

Følgende blev fremhævet som områder for en mere massiv og målrettet indsats:

- Udvikling af den enkelte produktionsskoles værdigrundlag, holdninger og personalepolitik i relation til integration af nydanskere.
- Etablering af en mentorordning med henblik på en opfølgende intensiveret personlig støtte og rådgivning i overgangsfasen fra produktionsskolen til det videre forløb i uddannelse eller arbejde.
- Udvidet brug af den arbejdspraktikmulighed, som man har på produktionsskolerne.

- En konsulentordning, hvorved skolerne bl.a. kan indhente viden og støtte til, hvordan de mest hensigtsmæssigt kan løse problemstillinger i forhold til den mere vanskelige del af målgruppen.

Projektet

Projektet søges iværksat med tilskud fra såvel Undervisningsministeriet som Integrationsministeriet og med Foreningen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler (FPP) som projektansvarlig.

Projektet skal være landsdækkende i den forstand, at alle produktionsskoler med relativt mange nydanske elever kan deltage, og således at der bliver mulighed for hurtig overførsel af viden for at kunne udnytte hinandens erfaringer fra indsatsområderne.

Projektet tilrettelægges derfor som et paraply-projekt, hvorunder interesserede produktionsskoler kan melde sig som deltagere. De nærmere vilkår for deltagelse i eller anvendelse af projektaktiviteterne fremgår af de nærmere beskrivelser nedenfor.

Projektet løber over en 2-årig periode fra 1. januar 2005 til 31. december 2006.

I alle tilfælde forudsættes det, at potentielle unge først indskrives som ordinære produktionsskoleelever, og at produktionsskolen først lærer den unge grundigt at kende, inden den unge visiteres til et eller flere af de særlige indsatsområder i projektet.

Elementerne blandt de særlige indsatsområder skal være følgende:

1. Udvikling af produktionsskolernes værdigrundlag, holdninger og personalepolitik i relation til integration af nydanskere.

Fastholdelse og forankring af unge nydanske er en både krævende og vanskelig opgave, og produktionsskolernes medarbejdere bliver derfor udfordret på en lang række områder.

Succes for projektet vil i høj grad afhænge af, om medarbejderne handler med integritet, overblik og ro samt skaber løsninger, der balancerer skolernes rammer med nydanskernes forventninger.

Dette gælder også, når udfordringerne inkluderer forhold til religion, kulturbarrierer, anderledes familiebaggrunde, kønsroller, holdninger samt viden om uddannelses- og arbejdsmarkedet.

For at tilstræbe integritet og sikkerhed i dagligdagens problemløsning for den enkelte medarbejder, tilbydes de implicerede produktionsskoler deltagelse i et procesforløb som indledning til deltagelsen i projektet.

Formålet med disse forløb er følgende:

- Afklaring af den enkelte skoles personalepolitik overfor de nævnte udfordringer.
- Afklaring af skolens rekrutteringsstrategier og muligheder for selv at ansætte nydanskere.
- Undersøgelse og valg af mulige nye strategier for opsøgende kontakt mellem skolerne, de nydanske elever og uddannelses/arbejdsmarkedet.
- Drøftelse af mulige nye modeller for afklaring af de nydanske elevers uformelle kompetencer hvor disses formelle kompetencer er svage.
- Drøftelse af behovet for nye skabe nye pædagogiske værktøjer for formidling af forståelse af rammer, værdier og kultur på arbejdsmarkedet.

Forløbene søges udbudt i et samarbejde med Foreningen for Nydanskere, som har udviklet procesværktøjer m.m. på disse områder.

Grundidéen er, at mangfoldighedsstrategien vil være forskellig fra arbejdsplads til arbejdsplads. Derfor findes der heller ikke en generel formel for, hvordan arbejdspladserne griber sagen an.

Procesværktøjet er derfor opbygget på en sådan måde, at den enkelte skole får støtte og konkrete anbefalinger til at afklare, hvor arbejdspladsen står i mangfoldighedsspørgsmålet og hvilke konkrete skridt der kan føre videre – uanset hvor langt man er nået i dag. Selve processen evalueres i en rapport til skolen.

Følgende seminarer forventes udbudt:

Seminar 1: "Personalepolitik"

- Hvorfor etnisk ligestilling i personalepolitikken?
- Mangfoldighed på skolerne (alle niveauer)
- Konkrete erfaringer med mangfoldighedspolitik

Seminar 2: "Rekruttering og ansættelse"

- Hvorfor en mangfoldig rekruttering (demografisk udvikling, ressource, innovation)?
- Rekrutteringsmetoder og barrierer for nydanske elever
- Konkrete erfaringer med rekruttering og ansættelse fra den privat og offentlige sektor

Seminar 3: "Kompetencer og sprog"

- Forskellige former for kompetencer
- Dansk på arbejdspladsen
- Konkrete erfaringer med kompetencer og sprog på arbejdspladsen

Seminar 4: "Arbejdsorganisering og fastholdelse"

- Arbejdsorganisering i fællesskab
- Fastholdelsesstrategier
- Konkrete erfaringer med arbejdsorganisering og fastholdelse af nydanske medarbejdere

Seminar 5: ”Værdier og arbejdskultur”

- Mangfoldighed som værdibaseret strategi
- Forskelligheder og ligheder i værdier og kultur
- Konkrete erfaringer med værdier og arbejdskultur på arbejdspladsen

Inden for rammerne af projektet afsættes en pulje på i alt 15 seminarer, der gennemføres af FPP i samarbejde med Foreningen for Nydanskere.

Honoraret pr. forløb til Foreningen for Nydanskere er kalkuleret med 8.000 kr., idet der herved er fratrukket denne forenings bidrag fra egne tilskud. Samlet udgift: 140.000 kr.

Iværksættelse af de første procesforløb vil kunne ske allerede fra 1. kvartal 2005.

Det nærmere indhold, omfang og tilrettelæggelse af de enkelte procesforløb aftales mellem den enkelte produktionsskole og FPP's konsulenter i samarbejde med Foreningen for Nydanskere. De enkelte procesforløb kan også gennemføres med fælles deltagelse af to eller flere produktionsskolemedarbejdere.

2.

Forsøg med mentorordning.

Der etableres en mentorordning, således at udvalgte produktionsskoleelever i forbindelse med afslutning af deres produktionsskoleophold kan få tilknyttet en mentor, der skal stå for en tæt personlig kontakt til, samt støtte og rådgivning af den unge, og som skal følge den unge i overgangsfasen fra produktionsskolen til videre uddannelse eller arbejde.

Mentoren skal således følge den enkelte unge i en periode efter udskrivningen fra produktionsskolen, således at der er mulighed for løbende at assistere den unge, herunder ved risiko for frafald fra ungdomsuddannelse eller ophør af job, andre personlige eller særlige problemer mv.

De nærmere retningslinier for mentorordningen, herunder bl.a. og især krav til mentorenes baggrund og kvalifikationer, kursustilbud til mentorerne, mentorenes aflønning, varigheden af opfølgingsperioden, krav til mentorenes rapportering m.v., vil blive endeligt fastlagt i samarbejde med undervisningsministeriet ved, at der i videst muligt omfang tages udgangspunkt i de retningslinier, der forventes fastsat for et andet forsøg med mentorordning, der baseres i udvalgte centre for Ungdommens Uddannelsesvejledning, og som igangsættes i foråret 2005.

I den følgende beregning af kapaciteten m.v. for nærværende forsøg er det forudsat, at den samlede opfølgingsperiode som udgangspunkt er 3 måneder, men kan forlænges i 3 måneder ad gangen op til max. 12 måneder.

Under disse forudsætninger afsættes der over en 2-års periode en pulje på i alt 50 forløb med mentor-aftaler à gennemsnitlig 3 måneder med gennemsnitlig 3 timer pr. uge (svarende til 39 timer pr forløb) plus et månedligt fast tilskud til mentorens udgifter på 500,- kr. mdl. til transport og telefon.

Honoraret pr. time er i beregningen forudsat at være på 320,- kr. svarende til det honorar, der blev foreslået i et notat fra KFU-rådet om forsøg med en mentorordning.

Samlet udgift: Honorarer til mentorer: 624.000 kr. Tilskud til transport og telefon: 75.000 kr. I alt: 699.000 kr.

Det er forudsat, at iværksættelse af mentorordning sker ved, at den enkelte skole på et af FPP udarbejdet visitationsskema ansøger om tilknytning af en mentor, hvorefter FPP tager stilling til, om ansøgningen kan imødekommes.

3. Udvidet adgang til produktionsskolepraktik

Der etableres forsøg med udvidet adgang til produktionsskolepraktik i private og offentlige virksomheder, idet undervisningsministeriet ansøges om dispensation fra bekendtgørelsen om statstilskud til produktionsskoler, således at praktik iværksat efter dette projekt kan udstrække sig over max. 12 uger inden for 12 måneder, dog således at praktikken først kan iværksættes efter at den unge har været indskrevet på produktionsskolen i minimum 4 uger.

Den nuværende ordning i henhold til nævnte bekendtgørelse er max. 4 ugers praktik pr. påbegyndt halvår af skoleopholdet, dog således at praktikken først kan iværksættes efter at den unge har været indskrevet på produktionsskolen i minimum 4 uger.

Man har generelt gode erfaringer med, at praktik i private virksomheder kan bistå selv relativt stærkt belastede unge indvandrere til at tilpasse sig danske arbejdspladsforhold.

Disse praktikker gennemføres med henblik på aftale om læreplads eller normalt arbejde – samt i den indledende fase af skoleopholdet som evt. simpel prøve på, hvordan det er at arbejde i en virksomhed.

Er der i forbindelse med praktik begrundet udsigt til at kunne etablere lærepladsaftale, kan praktikken evt. kombineres med en mentorordning.

Der foreslås over en 2-årig periode afsat en pulje til produktionsskolepraktikker på i alt 50 forløb à gennemsnitlig 12 ugers praktik, som efter 4 ugers indskrivning kan lægges frit inden for 12 måneders produktionsskoleophold. Fraregnes de gældende praktikperioder på 2 x 4 uger inden for 12 måneder, drejer det sig om en samlet ekstra pulje til praktikaktiviteter på 5 årselever.

En sådan ordning vil som nævnt kræve en dispensation fra den gældende bekendtgørelse på området.

Det er forudsat, at iværksættelse af udvidet praktik sker ved, at den enkelte skole på et af FPP udarbejdet visitationsskema ansøger herom, hvorefter FPP tager stilling til, om ansøgningen kan imødekommes.

4.

Projektledelse, særlig konsulentbistand, evaluering, administration

Projektet forankres i FPP, der forestår projektledelse, formidling og administration samt evaluering, der dog gennemføres i samarbejde med en ekstern konsulent..

Herudover afsættes en pulje til indkøb af specialkonsulentbistand, f.eks. i forbindelse med særligt vanskelige personsager på produktionsskolerne.

Specielt vedr. evalueringen af integrationsprojektet forudsætter FPP, at grundlaget for evalueringen (mål, form og indhold mv.) fastlægges og indledes allerede i forbindelse med den faktiske iværksættelse af projektet fra starten af 2005.

FPP vil i denne forbindelse snarest foreslå tilknytning af en ekstern konsulent til at deltage i et samarbejde med FPP (hovedansvarlig) om gennemførelse af evalueringsopgaven, idet de vigtigste fokuspunkter og perspektiver vil være følgende:

- 1) Hvordan vurderer produktionsskolernes medarbejdere de procesforløb, de har deltaget i?
- 2) Har evalueringsrapporterne til den enkelte produktionsskole efter procesforløbene ført til egentlige ændringer i skolens værdigrundlag, holdninger, personalepolitik, strategier m.v. i forhold til integrationen af nydanskere?
- 3) Har mentorordningen og adgangen til udvidet produktionsskolepraktik betydet tilknytning, motivering og fastholdelse af elever, som ellers ikke ville have fortsat i uddannelse eller arbejde?
- 4) Hvad er de deltagende elevers baggrund – skolekunderskaber og erhvervs erfaringer – samt forventninger til uddannelse og arbejde?
- 5) Er mentorordning og udvidet produktionsskolepraktik gode bud på supplerende indsatsområder, der kan medvirke til løsning af integrationsproblemerne?
- 6) Hvordan har samspillet været mellem de deltagende skoler indbyrdes og mellem skolerne og FPP?
- 7) Fakta: Antal deltagende skoler, antal deltagende elever, varighed, praktiksteder, uddannelses- og arbejdssteder, resultater iøvrigt.

Rammerne for aktiviteterne er fastlagt således:

1.

Projektbeskrivelse og projektstart,

herunder præsentation af projektet ved seminar for skolerne

FPP: I alt 100 konsulenttimer à 300 kr.

30.000,00 kr.

2.

Projektledelse over en 2-årig periode:

Visitation til projektet

Periodiske møder med de

deltagende skoler og mentorer

Drøftelse af generelle problemstillinger

og særlige enkeltsager

Løbende indsamling og bearbejdning af

oplysninger med henblik på effektmåling

Løbende rapportering og formidling

FPP: I alt 600 konsulenttimer à 300 kr.

180.000,00 kr.

3.

Evaluering:

Afsluttende evaluering og rapportering

FPP: I alt 100 timer

30.000,00 kr.

Ekstern konsulent: I alt 50 timer à 400 kr.

25.000,00 kr.

55.000,00 kr.

4.

Administrationsudgifter:

FPP: I alt 800 timer à 45 kr. + kørsel og transport m.v.

51.000,00 kr.

5.

Pulje til indkøb af specialkonsulentbistand i forbindelse med

særligt vanskelige personsager m.v.

45.000,00 kr.

I alt

361.000,00 kr.

5.

Den samlede ansøgning samt forventet finansiering.

Integrationsprojekt for nydanskere på produktionsskolerne

Oversigt over den samlede ansøgning

1. Udvikling af personalepolitik mv.	140.000
2. Forsøg med mentorordning	699.000
3. Forsøg med udvidet produktionsskolepraktik	0
4. Projektledelse, særlig konsulentbistand, evaluering, administration	361.000
I alt	1.200.000

Forventet finansiering:

Integrationsministeriet	500.000
Undervisningsministeriet	700.000
I alt	1.200.000

FORENINGEN AF PRODUKTIONSSKOLER OG PRODUKTIONSHØJSKOLER
Sekretariatet, Danmarksgade 19, 7100 Vejle
Tlf. 75 82 20 55 * E-mail: fpp@fpp.dk

Vejle, d. 8. december 2004

Anders Hess
Sekretariatsleder

/

Verner Ljung
Konsulent